

Handledning för lärare till Vetenskapsdagen i Sundsvall

Bakgrund

Vetenskapsdagen i Sundsvall vänder sig till åk 3 elever på högskoleförberedande program (SA/EK/ES/HU/NA/TE) i Västernorrland och norra Hälsingland.

Vetenskapsdagen handlar om att ge inspiration till de elever som går tredje året på gymnasiet och ska skriva sitt gymnasiearbete. Denna dag ger en möjlighet för eleverna i regionen att ta del av aktuell forskning på ett inspirerande och lättillgängligt sätt. Syftet är framförallt att ge eleverna en uppfattning om olika ämnesområden vid universitetet och ge inspiration till det gymnasiearbete de ska utföra under årskurs 3.

Ett annat syfte är också att eleverna får besöka Mittuniversitetets campus och känna på "atmosfären" och förhoppningsvis även inspireras till högre studier.

Vetenskapsdagen har sedan 2012 arrangerats av gymnasiesamverkansgruppen inom Regionalt Utvecklingsnätverk (RUN) vid Mittuniversitetet men har utformats och utvecklats under flera år tillsammans med lärare på ett flertal av regionens gymnasieskolor. I utvecklingsarbetet har det varit tydligt att det är viktigt med både förberedelser och efterarbete på skolan för att framför allt eleverna ska få ut så mycket som möjligt från dagen. För att stödja detta arbete och för att alla ska få så stor behållning av Vetenskapsdagen som möjligt, har denna frivilliga handledning utformats i samråd med gymnasiet. Från utvärderingar/uppföljningar har det också framkommit att det är viktigt att lärare/handledare till gymnasiearbetet följer med och deltar med sin klass/elevgrupp under hela dagen. Vi arrangörer har därför ställt detta som ett krav för deltagande på årets Vetenskapsdag.

Innan Vetenskapsdagen

Förbered eleverna så de är väl insatta i syfte och upplägg av Vetenskapsdagen, se nedan. Tidpunkten för Vetenskapsdagen är lagd med tanken att gymnasieeleverna ska ha hunnit blivit introducerade till gymnasiearbetet på "hemmaplan" så att de även förstår syftet med detta arbete.

Syftet

Delge eleverna programmet (brukar skickas ut ca 2 veckor innan) och gå igenom denna samt förklara upplägget och syftet med dagen så förväntningarna blir på rätt nivå. Det handlar inte om undervisning i själva gymnasiearbetet utan är tänkt som en inspiration till gymnasiearbetet och i förlängningen en inspiration till högre studier samt att förstå vitsen med ett vetenskapligt arbete och forskning. Med andra ord tänk på att Mittuniversitetets forskare inte är insatta i gymnasiearbetet utan kan bara utgå från sin egen kontext. Däremot får de information om att anpassa innehållet i sin föreläsning efter målgruppen. Tanken är alltså inte att prata om gymnasiearbetet utan att eleverna blir inspirerande/får tankar om forskning/vetenskap genom att höra på de olika föreläsningarna.

Upplägget

Huvudprogrammet innehåller ett pass som kallas "Vad är forskning", tre inspirationsföreläsningar samt "Första steget mot att plugga på universitet", se programöversikt nedan. Alla gymnasieelever blir indelade efter det gymnasieprogram som de tillhör så att de i möjligaste mån får lyssna på föreläsningar inom sina huvudämnen.

Passet "Vad är forskning": Syftet med detta pass är att eleverna får höra en forskare berätta om vad forskning egentligen är och vad ett vetenskapligt förhållningssätt innebär. Här handlar det både om vetenskapsfilosofi samt konkreta exempel.

Passet med inspirationsföreläsningar: Syftet är att eleverna får höra på tre olika forskare/lärare/studenter som berättar om sin forskning, sin uppsats eller projekt för att inspirera till gymnasiearbetet och att skriva ett vetenskapligt arbete.

Passet "Första steget mot att plugga på universitet": Ett pass där studenter från Mittuniversitetet och tidigare studenter (alumner) berättar om hur det är att plugga på universitet och vad det kan leda till.

Exempel på en programöversikt av Vetenskapsdagen i Sundsvall

PROGRAMFÖRELÄSNINGAR				
SA	EK	HUM/ES	NA	TE
Välkommen	Välkommen	Välkommen	Välkommen	Välkommen
Vad är forskning?	Vad är forskning?	Vad är forskning?	Vad är forskning?	Vad är forskning?
Inspirationsföreläsningar (3 st à 15 min)	Inspirationsföreläsningar (3 st à 15 min)	Inspirationsföreläsningar (3 st à 15 min)	Inspirationsföreläsningar (3 st à 15 min)	Inspirationsföreläsningar (3 st à 15 min)
Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
Första steget mot att plugga på universitet	Första steget mot att plugga på universitet	Första steget mot att plugga på universitet	Första steget mot att plugga på universitet	Första steget mot att plugga på universitet
Möjlighet att besöka våra montrar samt prata med studenter				
Rundvandring (för de som anmält detta)				
AVSLUTNING				

Övrigt

- Förutom programmet och innehållet är det bra att redan innan Vetenskapsdagen titta på campuskarta eller liknande och gå igenom med eleverna var de ska vara under dagen för att minska förvirring på plats och att det inte går åt så mycket tid att leta efter salar.

- De allra flesta salar under Vetenskapsdagen är fyllda till sista stolen så det är även bra om eleverna vet om detta och fyller på från mitten av raden så det inte blir några "tomma platser".
- Vissa föreläsningar kan vara på engelska. Detta kan vara bra att påpeka för eleverna.
- Uppmuntra eleverna att ställa frågor.

Under Vetenskapsdagen

- Att alla kommer förberedda.
- Krav med medföljande lärare som kan fungera som stöd under dagen.
- Att på något sätt få eleverna mer delaktiga. Som förslag finns att förse eleverna med ett antal frågor (frågeformulär) som de ska besvara/reflektera över under dagen. Frågorna kan sedan användas efter Vetenskapsdagen som återkoppling/uppföljning.

Förslag på frågor:

- ◇ Vad har du för nytta av gymnasiearbetet och att skriva en rapport inför högskole-/universitetsstudier?
- ◇ Vad gör en forskare?
- ◇ Vad krävs för att forska?
- ◇ Vad utmärker en vetenskaplig rapport?
- ◇ Varför behövs forskning?
- ◇ Vad tycker du verkar vara den största skillnaden mellan att läsa på gymnasiet och på högskola/universitet?

Efter Vetenskapsdagen

- Återkoppla/följ upp Vetenskapsdagen på hemmaplan.
- Gör utvärderingen. Det kanske finns en poäng att göra denna efter eller i samband med uppföljningen? Utvärderingen kommer att vara ett antal frågor att reflektera över och kommer att skickas ut, via mejl, efter Vetenskapsdagen till de personer på respektive skola som skickade in anmälan för vidare distribution inom skolan.